

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.09.2026 § 40

§ 40

Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma 2026-2029 (Kh-Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindholm Sanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy Espoon maahanmuutto- ja kotoutumisohjelman vuosille 2026–2029 liitteen mukaisesti ja valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään maahanmuutto- ja kotoutumisohjelman tekstiin ennen kaupunginhallituksen käsittelyä teknisluonteisia muutoksia.

Käsittely

Sistonen Hopsun kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sistosen pöydälle panoa koskeva ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska pöydälle panoa koskevaa ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston yksimielisesti hyväksyneen sen.

Sistonen Hopsun kannattamana ehdotti, että kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen 19.10.2026 klo 9.00 kaupunginhallituksen neuvotteluhuoneessa. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sistosen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaoston yksimielisesti hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Lisäksi kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto päätti pitää ylimääräisen kokouksen maanantaina 19.10.2026 klo 9.00 kaupunginhallituksen neuvotteluhuoneessa osoitteessa Virastopiha 2C, 1. krs, 02070 Espoon kaupunki.

Selostus

Valtuusto on Espoo-tarinassa vuosille 2025–2029 asettanut yhdeksi seitsemästä valtuustokauden tavoitteeksi ”Espoo onnistuu kansainvälistymisen mahdollisuuksissa ja haasteissa”. Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma vuosille 2026–2029 syventää ja konkretisoi Espoo-tarinan tavoitteita ja määrittelee painopisteet, joissa kaupungin on erityisen

tärkeää onnistua tulevina vuosina. Ohjelma on valmisteltu vahvalla poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

Ohjelma rakentuu kolmen strategisen vaikuttavuustavoitteen ympärille:

1. Väestöryhmien välisten erojen kaventuminen
2. Espoon elinvoiman vahvistuminen
3. Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, hyvinvoinnin ja osallisuuden lujittuminen.

Nämä tavoitteet tukevat toisiaan. Koulutuksessa, työllisyydessä ja osallisuudessa onnistuminen vahvistaa kaupungin elinvoimaa, kun taas elinvoimainen kaupunki luo paremmat edellytykset kotoutumiselle, hyvinvoinnille ja yhteiskuntaan kiinnittymiselle.

1. Ohjelman keskeinen tavoite on kaventaa ulkomaalaistaustaisten ja suomalaistaustaisten espoolaisten välisiä eroja erityisesti koulutuksessa ja työllisyydessä. Kaupungin väestörakenteen muuttuessa nopeasti Espoon elinvoima, osaamispohja ja taloudellinen kestävyys edellyttävät, että kaupunki onnistuu tässä mahdollisimman hyvin. Kyse ei ole vain yhdenvertaisuudesta, vaan investoinnista kaupungin kilpailukykyyn, työvoiman saatavuuteen, julkisen talouden kestävyteen ja sosiaaliseen eheyteen.
2. Ohjelman luvussa 2.6. asetetaan tavoite ja mittarit ruotsin kielellä kotoutuvien henkilöiden määrän kasvattamiselle.
3. Ohjelman luvuissa 3.1.1.–3.1.6. asetetaan tavoitteet ja mittarit mm. oppimistulosten välisten erojen kaventumiselle, varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiselle, Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten lasten suomi tai ruotsi toisena kielenä (S2) opetukseen osallistuvien osuuden laskusta, yhdenvertaisille koulutuspoluille toisella asteella sekä sille, miten monialaiset palvelut tavoittavat ulkomaalaistaustaiset nuoret ja nuoret aikuiset.
4. Ohjelman luvuissa 3.2., 3.2.1.–3.2.2. asetetaan tavoitteet ja mittarit suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten työttömyysasteiden eron kaventumiselle (sitä, että ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste laskee), ulkomaalaistaustaisten työllisyysasteen nostamiselle, työllistymiselle osaamiskeskuspalveluiden avulla, kotoutumiskoulutusten vaikuttavuuden paranemiselle sekä maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymiselle.
5. Suomen ja Espoon väestön ikääntyessä kansainväliset osaajat, opiskelijat ja yrittäjät ovat yhä tärkeämpiä työvoiman saatavuudelle, kilpailukykyllä ja kestäväälle talouskehitykselle. Espoon menestys riippuu paitsi osaajien houkuttelusta myös heidän ja heidän perheidensä sujuvasta arjesta, osallisuudesta ja kiinnittymisestä kaupunkiin. Kansainvälinen osaaminen vahvistaa merkittävästi alueen innovaatio- ja yritystoimintaa, minkä vuoksi Espoo tavoittelee toimintaympäristöä, jossa kansainväliset osaajat voivat rakentaa tulevaisuuttaan yhdenvertaisina kaupunkilaisina.
6. Ohjelman luvuissa 4.1.–4.6. asetetaan tavoitteet ja mittarit kansainvälisten osaajien sekä start up- ja muiden yrittäjien houuttelemiselle Espooseen ja yritysten osaajatarpeisiin vastaamiselle. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin vetovoimaa kansainvälisten osaajaperheiden näkökulmasta, lisätä työnantajien kansainvälisiä rekrytointejä kumppanuuksien avulla sekä tukea osaajien puolisoiden työllistymistä osaamistaan vastaaviin tehtäviin.

Samalla edistetään suomen ja ruotsin kielen oppimista, kansainvälisten opiskelijoiden ja työntekijöiden sujuvaa asettautumista sekä maahanmuuttajien yrittäjyyttä osana Espoon elinvoiman, innovaatioiden ja veropohjan vahvistumista.

7. Yhteinen Espoo rakentuu siitä, että jokainen asukas voi osallistua, vaikuttaa ja kokea kuuluvansa yhteiseen kaupunkiin taustasta, kielestä tai syntymämaasta riippumatta. Yhteenkuuluvuutta, hyvinvointia ja osallisuutta vahvistetaan arjen yhteisöissä, palveluissa, viestinnässä, kulttuurissa, liikunnassa ja järjestötoiminnassa sekä tukemalla suomen ja ruotsin kielen oppimista. Osallisuuden lisääminen, luottamuksen rakentaminen ja syrjinnän ehkäiseminen vahvistavat yhteisöllisyyttä sekä ehkäisevät väestöryhmien ja alueiden välistä eriytymistä.

Ohjelman luvussa 5 ja sen alaluvuissa asetetaan tavoitteet maahanmuuttajataustaisten asukkaiden osallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiselle sekä rasismin ja syrjinnän kokemusten vähentämiselle. Lisäksi tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia, vähentää yksinäisyyttä ja kiusaamista, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä kieliryhmien ja asuinalueiden välistä eriytymistä. Ohjelma asettaa tavoitteet liikunnan, kulttuurin ja harrastusten saavutettavuudelle, vieraskielisten osuuden kasvattamiselle kaupungin henkilöstössä, kaupungin viestinnän ja neuvonnan kehittämiseksi sekä yhteistyölle Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Lisäksi ohjelman hyväksymisen yhteydessä päätetään pitää Espoon vastaanottamien kiintiöpakolaisten ja muiden ns. kuntapaikalle otettavien kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden lukumäärä korkeintaan 30 henkilössä/vuosi. Kaupunginhallitukselle annetaan valtuudet nostaa tarvittaessa määräaikaista kuntapaikkojen määrää erillisellä päätöksellä.

1. Vuoden 2025 lopussa kaupungissa asui yli 84 000 vieraskielistä asukasta, mikä vastaa noin 26 prosenttia väestöstä. Vieraskielisten osuus kaupungin väestönkasvusta oli lähes 85 prosenttia, ja väestöennusteiden mukaan valtaosa tulevasta väestönkasvusta perustuu myös jatkossa maahanmuuttoon ja vieraskielisen väestön kasvuun. Samalla työikäisen suomalaistaustainen väestö ikääntyy ja sen määrä laskee.
2. Elinvoiman tulosalueen toimintaohjeen mukaan kaupungin elinkeinotulosyksikön maahanmuutto-palvelualue vastaa maahanmuuttoasioiden ja kotouttamispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toimeenpanon ohjauksesta sekä kotouttamisohjelman valmistelusta ja seurannasta. Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto tekee kaupunginhallitukselle esityksen maahanmuuttajien kotoutumisen periaatteista, joka puolestaan päättää niistä.

Päätöshistoria

Liitteet

Liite 1 Luonnos maahanmuutto- ja kotoutumisohjelmaksi työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.9.2026

Oheismateriaali

- Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.9.2026

Tiedoksi